

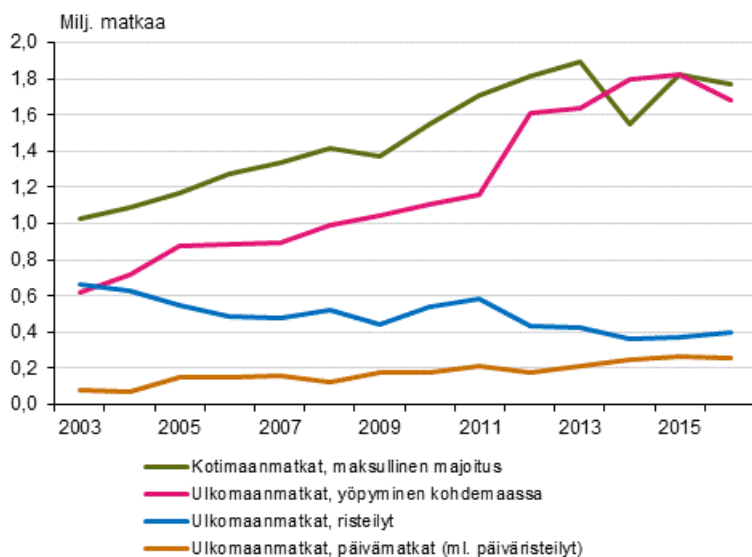
Suomalaisten matkailu

2016, kevät (1.1.-30.4.2016)

Suomalaisten matkat Manner-Espanjaan lisääntyivät tammi-huhtikuussa 2016

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaiset matkustivat kotimaassa alkuvuonna 2016 hieman vähemmän kuin viime vuoden keväällä. Maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tehtiin kolme prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suomen kohteista Lappi menetti ja Uusimaa kasvatti suosiotaan. Myös vapaa-ajanmatkailu ulkomaille väheni verrattaessa vastaavaan ajankohtaan viime vuonna. Alkuvuodesta ulkomaille matkustaneista yhä useampi suomalainen suuntasi perinteisiin matkakohteisiin, Espanjaan tai Thaimaahan.

Vapaa-ajanmatkat tammi-huhtikuussa 2003-2016*

Vuoden 2016 ensimmäisellä kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 11,1 miljoonaa matkaa, kun mukaan lasketaan kaikki kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpyymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpyymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin tammi-huhtikuussa 6,8 miljoonaa. Näistä oli ilmaismajoitusmatkoja 5,1 miljoonaa. Matkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa,

tehtiin 1,8 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla, Lapissa ja Pirkanmaalla. Maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tilastoitiin 3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden tammi-huhtikuussa. Matkojen määrä Uudellemaalle kuitenkin lisääntyi 8 prosenttia. Matkat Pohjois-Pohjanmaalle pysyivät viimevuoden tasolla ja matkojen määrä Pirkanmaalle väheni 20 prosenttia sekä Lappiin 15 prosenttia.

Pääsiäinen osui tänä vuonna maaliskuulle, joka oli kotimaassa alkuvuoden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 547 000 maksullisen majoituksen sisältänyttä matkaa. Näistä maaliskuun matkoista 20 prosenttia suuntautui Pohjois-Pohjanmaalle ja 12 prosenttia Lappiin.

Maksullisessa majoituksessa matkailija yöpyy esim. vuokratessa mökissä, hotellissa tai leirintäalueella. Näillä vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin mieluiten hotellissa. Hotelliyöpymisiä kertyikin 2,5 miljoona, joka on 52 prosenttia maksullisista yöpymisistä. Vuokrattu mökki on kevättalvella myös hyvin suosittu. Vuokramökkiyöpymisiä kertyi näillä matkoilla 1,9 miljoona, joka on 40 prosenttia maksullisista yöpymisistä.

Ulkomaille tehtiin tammi-huhtikuussa 2,3 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja oli 1 685 000. Risteilyjä, joiden aikana yövyttiin ainoastaan laivalla, tehtiin tammi-huhtikuussa 394 000. Päivämatkoja ulkomaille tehtiin tammi-huhtikuussa 257 000. Näistä matkoista runsas puolet oli Viron päiväristeilyjä.

Alkuvuonna vapaa-ajanmatkoja suuntautui naapurimaihimme Viroon 588 000 ja Ruotsiin 484 000. Ruotsiin suuntautuneet yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat pysyivät samalla tasolla kuin vuosi sitten. Risteilyt vähenivät hieman, mutta päivämatkat Ruotsiin lisääntyivät. Viro on suomalaisten ykkössuosikki ympäri vuoden. Yönyliristeilyt Viroon lisääntyivät edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat sekä päiväristeilyt sen sijaan vähenivät.

Alamäki Venäjälle suuntautuvan matkailun osalta hellitti alkuvuodesta 2016, sillä yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat Venäjälle lisääntyivät 6 prosenttia.

Espanjaan matkoja suuntautui alkuvuodesta 323 000, näistä 54 prosenttia Kanariansaarille. Kanariansaarten matkojen määrä lisääntyi 12 prosenttia. Manner-Espanjaan sekä Baleaarien saarille tehtiinkin alkuvuonna 148 000 matkaa ja matkojen määrä lisääntyi edellisvuodesta 72 prosenttia. Maaliskuu oli alkuvuoden suosituin kuukausi matkustaa Kanarialle ja huhtikuu Manner-Espanjaan.

Thaimaan lämpöön tehtiin 99 000 matkaa ja matkojen määrä lisääntyi 30 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Kun tarkastellaan vain yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja, tehtiin niitä 8 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden tammi-huhtikuussa. Huhtikuu oli näiden matkojen osalta alkuvuoden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 549 000 ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen määränpäänä oli Viro lähes viidesosalla matkoista, Välimeren pohjoispuolen rannikko 15 prosentilla matkoista ja Kanariansaaret 10 prosentilla matkoista.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 1,2 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,7 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Kotimaan työmatkat lisääntyivät 17 prosenttia ja ulkomaan työmatkat 9 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin helmi-, maaliskuu-, huhti- ja toukokuussa yhteensä 4 994 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista. Vuoteen 2011 saakka tiedot kerättiin 15–74-vuotiailta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2016*.....	4
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2016*.....	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuussa 2016*.....	5
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2016* ja 2015.....	6
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan tammi-huhtikuussa 2016*.....	7
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin tammi-huhtikuussa 2016* ja 2015.....	7
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2016.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2016*

Matkatyyppi			Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Tammi-huhtikuu yhteensä	Vuosi muutos, % 1-4/2016* - 1-4/2015
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			2 344	2 855	3 071	2 825	11 095	-3
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	1 583	1 794	1 866	1 606	6 848	-6
		Maksullinen majoitus	363	478	547	382	1 770	-3
		Ilmaismajoitus	1 220	1 316	1 320	1 224	5 079	-7
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	442	513	666	715	2 336	-5
		Yöpyminen kohdemaassa	327	344	466	549	1 685	-8
		Risteily	72	117	107	98	394	5
		Päivämatka (m. päiväristeily)	..	52	94	68	257	-3
Työ	Kotimaa	Yhteensä	243	358	336	307	1 244	17
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	77	190	203	197	667	9

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2016*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	Matkat 1-4/2016*		Matkat 1-4/2016*		Matkat 1-4/2016*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 770	100	5 079	100	6 848	100
Uusimaa	314	18	798	16	1 112	16
Varsinais-Suomi	118	7	385	8	502	7
Satakunta	201	4	223	3
Kanta-Häme	53	3	179	4	232	3
Pirkanmaa	189	11	550	11	738	11
Päijät-Häme	193	4	228	3
Kymenlaakso	159	3	167	2
Etelä-Karjala	61	3	156	3	217	3
Etelä-Savo	234	5	261	4
Pohjois-Savo	146	8	350	7	495	7
Pohjois-Karjala	57	3	194	4	252	4
Keski-Suomi	115	6	319	6	434	6
Etelä-Pohjanmaa	61	3	200	4	261	4
Pohjanmaa	113	2	147	2
Keski-Pohjanmaa	60	1	66	1
Pohjois-Pohjanmaa	239	14	518	10	757	11
Kainuu	60	3	108	2	167	2
Lappi	213	12	353	7	565	8
Ahvenanmaa - Åland

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuussa 2016*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-aika		Työ	
	Matkat 1-4/2016*		Matkat 1-4/2016*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	6 848	100	1 244	100
Auto	5 338	78	763	61
Bussi	582	8	58	5
Juna	744	11	271	22
Lentokone	146	2	145	12
Muu

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2016* ja 2015

Kohde		Tammi-huhtikuu			
		2016*		2015	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		1 685	100	1 824	100
Pohjoismaat	Yhteensä	214	13	213	12
	Ruotsi	157	9	157	9
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	401	24	514	28
	Venäjä	69	4	65	4
	Viro	313	19	427	23
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	305	18	383	21
	Britannia	61	4	71	4
	Saksa	58	3	86	5
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	453	27	435	24
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	148	9	86	5
	Espanjan Kanariansaaret	175	10	157	9
	Italia	52	3	76	4
Amerikka	Yhteensä	85	5	76	4
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	186	11	192	11
	Thaimaa	99	6	76	4

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan tammi-huhtikuussa 2016*¹⁾

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				
		Vapaa-aika				Työ
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä		342	1 824	170	2 336	667
Pohjoismaat	Yhteensä	118	371	52	540	238
	Ruotsi	91	341	52	484	168
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	60	580	82	722	187
	Venäjä	..	64	..	114	58
	Viro	..	506	..	588	108
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	76	216	..	308	150
	Britannia	61	..
	Saksa	..	57	..	61	..
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	..	423	..	453	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	135	..	148	..
	Espanjan Kanariansaaret	..	167	..	175	..
	Italia	52	..
Amerikka	Yhteensä	..	51	..	85	..
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	157	..	186	..
	Thaimaa	..	88	..	99	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämaterkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin tammi-huhtikuussa 2016* ja 2015

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 1-4/2016*	Matkat 1-4/2015	Muutos, % 1-4/2016* - 1-4/2015	Matkat 1-4/2016*	Matkat 1-4/2015	Muutos, % 1-4/2016* - 1-4/2015
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		698	793	-12	652	597	10
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	588	709	-17	484	466	4
	Yöpyminen kohdemaassa	313	427	-27	157	157	0
	Risteily	136	114	19	255	261	-2
	Päivämatka (ml. päivärasteily)	140	168	-17	72
Työ	Yhteensä ¹⁾	108	84	28	168	128	31

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämaterkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2016

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastajaan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasona on keskimäärin 45 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2015

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 808	6 372	139	6 100	6 645
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	5 362	19 349	187	18 983	19 715
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	963	3 435	104	3 230	3 639
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	256	889	56	781	998
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	313	1 091	62	970	1 212
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 738	6 156	137	5 889	6 424
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	516	1 886	80	1 729	2 043

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakkotietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Teemu Okkonen 029 551 2634

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)